

Sodelovanje z GG Bled

Ne morem reči, da sodelovanja v preteklosti med LIP in GG ni bilo. To sodelovanje je bilo dokaj plodno. Želja, ki smo jo vseskozi gojili je bila, da bi naši organizaciji še tesneje sodelovali v dobrobit obeh kolektivov, občanov občine in širše družbenopolitične skupnosti. Te želje smo po čvrstšem sodelovanju začeli uspešneje uresničevati že v lanskem letu. Gozdno gospodarstvo Bled je imelo veliko razumevanje za modernizacijo proizvodnje v Tovarni Bled. Sklenjena je bila pogodba o poslovno tehničnem sodelovanju, ki vsebuje naslednje glavne elemente:

Vzajemni razvoj gozdnega in lesnega gospodarstva na območju, kjer proizvajata in poslujeta obe delovni organizaciji, je v interesu obeh podjetij, ki zato, poleg rednih poslovnih razmerij, razširjata medsebojno sodelovanje na podlagi te pogodbe za pospešen in racionalen razvoj obeh organizacij.

Za uresničitev tega namena bosta organizaciji sodelovali predvsem na naslednjih področjih:

1. Z namenom, da se čimbolje izkoristijo lesne surovine, bosta vsklajeno raziskovali možnosti za razvoj gozdnega in lesnopredelovalnega gospodarstva;

2. Vzajemno bosta urejali naprave za modernizacijo lesnih skladišč in krlišč;

3. Proučevali bosta možnosti za skupno razširitev dejavnosti na druga gospodarska področja;

4. V okviru gospodarskih zmogljivosti bosta odobraval medsebojne kredite za vlaganja na tistih področjih, ki bodo najbolj pospeševala razvoj gozdnega in lesnega gospodarstva;

5. Medsebojno se bosta oskrbovali z deviznimi sred-

stvi glede na to, da je v izvoženih izdelkih lesne industrije tudi lesna surovina, ovrednotena z deviznimi plačilnimi sredstvi in da gozdarstvo za razvoj potrebuje tuja plačilna sredstva.

6. Izmenjavali bosta izkušnje pri:

- notranji organizaciji podjetij,
- študiju dela,
- marketingu,
- tehnologiji,
- planiranju,
- analizi vrednosti,
- razvoju izdelkov,
- mehanografski obdelavi podatkov.

Na podlagi tega nam je DS GG Bled tudi odobril kredit v višini 5.000.000 din za dobo dveh let z 10 % obrestno mero in pričetkom odplačevanja 1. 7. 1973. Za to razumevanje in odobreno posojilo se organom upravljanja GG Bled iskreno zahvaljujemo.

Poslovni odbor, sestavljen iz predstavnikov GG Bled in LIP Bled je imel že več sej, kjer je obravnaval problematiko poslovanja obeh delovnih organizacij. Med drugim smo obravnavali tudi

vprašanje obratovanja enote Podnart na principu skupnih vlaganj, kajti le tako bi bilo mogoče oskrbeti to enoto s potrebno surovino in najti računico za oba partnerja. Predstavniki LIP so predlagali varianto skupnih vlaganj pri enoti Podnart pod upravo GG Bled s pogojem, da proizvodni program postavimo skupno in ne na škodo obstoječi surovini, ki jo LIP že dobiva. Poslovni odbor je bil v principu soglasen. Imenovana je bila strokovna ekipa od predstavnikov GG in LIP, ki naj bi sestavila okvirni program proizvodnje do 31. julija 1972.

Pogodbo o skupnih vlaganjih naj bi podpisali do 1. 9. 1972, tako da bi enota s 1. 1. 1973 pričela s proizvodnjo.

Razpravljali smo tudi o oddaji v najem dela skladiščnega prostora GG Bled za čas, dokler proizvodne potrebe v Podnartu ne bodo zahtevale večjega prostora.

Glede načrtovanja centralnih skladišč za gozdne proizvode sodeluje z naše strani tehnični vodja ing. Maselj. Če bomo našli skupen interes, potem bomo po vsej verjetnosti šli v skupno finansiranje, za kar pa je danes še preuranjeno pisati.

Skratka, področje sodelovanja je široko, uspešnost le-tega pa zavisi od enakopravnega obravnavanja in ekonomske računice za oba partnerja.

Cuznar

LIP – Ustavni amandmaji in samoupravljanje

Lesno industrijsko podjetje Bled se je na podlagi sklepa Centralnega delavskega sveta z dne 3. aprila 1972 in na podlagi Okrožnega gospodarskega sodišča v Ljubljani z dne 10. aprila 1972 preimenovalo v LIP, lesna industrija Bled.

Na podlagi 1. člena statutarnega odloka št. I. je naše podjetje enotna delovna organizacija, ki ima naravo in položaj temeljne organizacije združenega dela, pri kateri je treba v prvi vrsti upoštevati, hkrati pa uresničevati ustavne amandmaje št. XXI, XXII, in XXIII, ki jih je sprejela Zvezna skupščina dne 30. julija 1971 in ki govorijo o samoupravljanju.

Temelj socialističnih samoupravnih odnosov je družbeno ekonomski položaj delovnega človeka v družbeni reprodukciji, ki mu zagotavlja, da s svojim delom in sredstvi reprodukcije v družbeni lastnini ter z neposrednim in enakopravnim odločanjem z drugimi delovnimi ljudmi v združenem delu, odloča o vseh zadevah družbene reprodukcije, uresničuje svoj osebni materialni in moralni interes in pravico, da uživa uspehe svojega dela in pridobitve splošnega materialnega in družbenega napredka in tako čimpolneje zadovoljuje svoje osebne in družbene potrebe in s tem razvija svoje delovne in druge ustvarjalne sposobnosti.

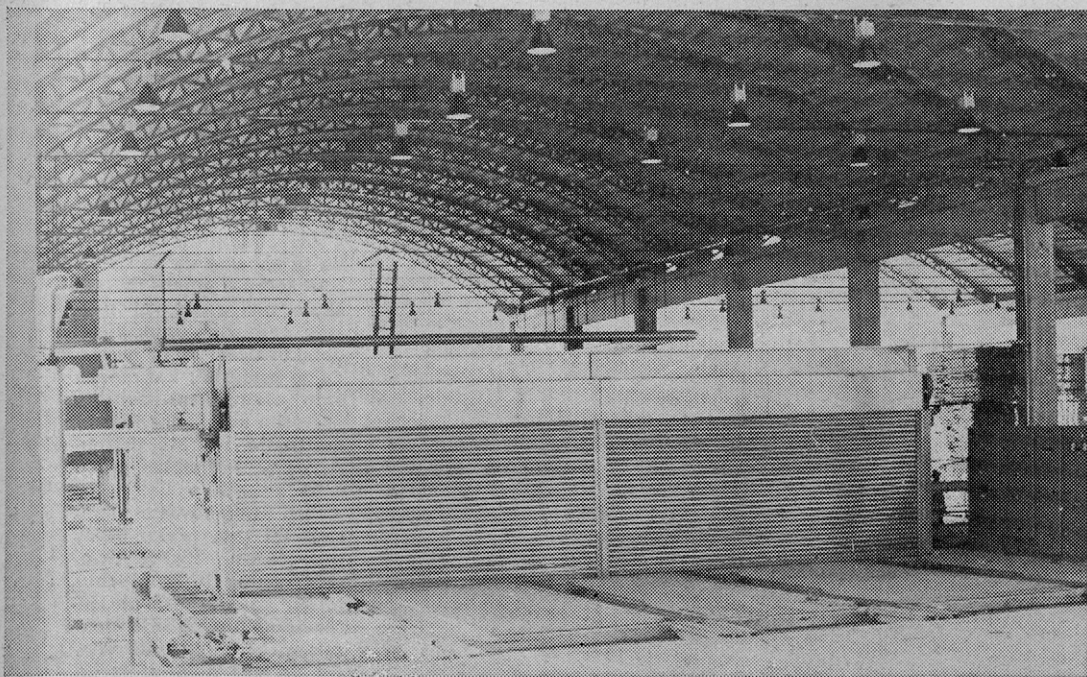
Ustavni amandmaji postavljajo družbeno samoupravljanje na nova temelja: Njihova osnova je delovni človek. Samoupravljanje poteka od delovnega človeka, preko temeljne organizacije združenega dela do delovne organizacije in naprej. Ustavni amandmaji nakazujejo nadaljnji razvoj samoupravljanja v smeri čimvečjega neposrednega odločanja pri vprašanjih, ki zadevajo njihov ekonomski položaj, kar pa pomeni tudi nadaljnjo stopnjo v razvoju družbene lastnine.

Delovni ljudje upravljajo proizvodna sredstva v družbeni lastnini v lastnem interesu in v interesu družbene skupnosti, pri tem pa so odgovorni drug drugemu in družbeni skupnosti.

Nadaljnja novost, ki jo prinašajo ustavni amandmaji, je vsekakor večje vrednotenje minulega dela, kateremu do sedaj še nismo posvečali dosti pozornosti. Vse doslej je bilo poglavitno le živo delo, kajti le-to ustvarja novo vrednost. Na podlagi določil amandmaja pripada vsakemu delavcu osebni dohodek, ki je sorazmeren uspehom njegovega dela, njegovemu osebnemu prispevku k uspehu in razvoju delovne organizacije, ki ga je dal s svojim skupnim, živim in minulim delom. Vse to pa predstavlja v našem sistemu samoupravljanja precejšen napredek.

Da bi se nav sistem samoupravljanja čim lažje izvajal, so delovne organizacije pristopile k družbenim dogovorom in samoupravnim sporazumom. Tudi naše podjetje se je vključilo v novi sistem, vendar pa je naša dolžnost, da čimprej uskladimo vse akte podjetja z veljavnimi predpisi in začnemo določila amandmajev tudi uresničevati. Pri vsem tem pa se moramo zavedati, da to predstavlja precej težko in dolgotrajno delo, pri katerem je potrebna podpora celotnega delovnega kolektiva in seveda sindikalne organizacije, ki pri vsem tem ne sme stati ob strani.

J. K.

Sušenje lesa ne bo več ozko grlo

Gradbeno podjetje Bohinj je rabilo le 10 dni za postavitev in ureditev razstavnega prostora

Kako delajo plošče drugje?

V sredini marca smo obiskali podjetje DOKA v Avstriji.

Podjetje vodi lastnik g. Vindasch, s katerim smo v jeseni 1971 navezali stike za eventualno sodelovanje. Ob obisku g. Vindidacha in g. Röcka na Bledu in v Bohinjski Bistrici smo se dogovorili za obisk pri njih. Po večkratnih negativnih odgovorih so nam končno le sporočili datum obiska. Na potovanje smo šli precej skeptični in z bojaznijo, da nam proizvodnje ne bodo pokazali.

Ko smo se pripeljali v bližino tovarne, smo iz avtomobila videli, da je tovarna precej velika in da se je precej razvila oziroma povečala (tovarno sem si ogledal že enkrat leta 1964).

Najprej nas je sprejel g. Röck — vodja proizvodnje in prodaje, s katerim smo se razgovarjali o možnem sodelovanju, vendar se je pokazalo, da je skoraj nemogoče dolgoročno urediti vprašanje konkurence na švicarskem tržišču, nadalje možnost prodaje plošč 22m/m za Nemčijo, kjer so pokazali določen interes in možnost sodelovanja pri kompletnih opaznih sistemih za Jugoslavijo.

Nato nas je sprejel še g. Vindasch, s katerim smo se enkrat ponovili, kar smo se že prej dogovarjali, nato pa nas je povabil, da si ogledamo proizvodnjo.

Najprej nas je peljal v oddelek priprave dela, kjer smo videli, da je proizvodnja dobro organizirana. Za celo tovarno ima vpeljeno centralno upravljanje in registriranje proizvodnje z aparati Schener.

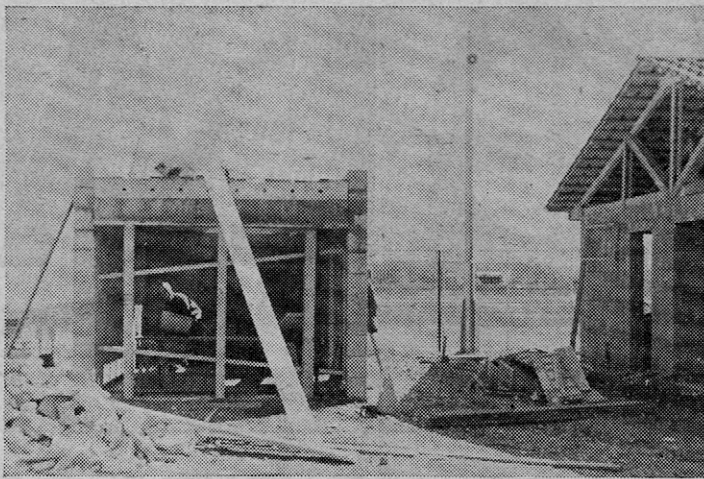
V tovarni je zaposlenih približno 1000 ljudi, ki proizvedejo letno približno 1.500.000 m² plošč normalnega in velikega formata ostale pripomočke za opaževanje (nosilci, opaže, vezni material, odri itd.) in notranjo opremo za trgovine. Vrednost letne proizvodnje je približno 30 milijard starih din. Tovarna zavzema 200.000 m² prostora. V tovarni porabijo mesečno cca 6000 m³ žaganega lesa, od katerega ga sami proizvedejo 1000 m³, ostalih 5000 m³ pa kupijo po ceni 1100 do 1300 Aš. Ves les v tovarni prevzamejo, izločijo in vrnejo nesposobnega ter izmerijo in zložijo v pakete, nekaj manjše kot so naši. Ocenili smo, da imajo trenutno zaloge približno 5 do 7 tisoč kubikov lesa. G. Röck nam je povedal, da trije ljudje dnevno (9 ur) prevzamejo in izmerijo ter vložijo v kope 60 m³ žaganega lesa. Iz skladišča kope prenesejo pred sušilnice, katere so zelo velike. Žagan les najprej izenačijo, nato sušijo in kondicionirajo. Les se suši z zelo blagim režimom (30–60° C) sušenja 130–150 ur. Od tu gre les v dve tovarni plošč (nova in stara). Dovolili so nam le ogled stare tovarne.

Plošče izdelujejo iz žaganega lesa debeline 32 m/m. Žagan les najprej razžagajo na dolžine na kombiniranih nihalnih žagah. Žagan les pripeljejo pred čelilnik z viličarjem, iz paketa delavec vzame 4 deske, jih pričeli, potisne do mase in sproži dve žagi naenkrat in les je razžagan, v tem času pa mu posebna naprava, podobna avtomobilskemu brisalcu odstrani letve. Deske po valjčnem transporterju dostavijo k krožnim žagam Raimann za širinski razrez. Za širinskim razrezom delavke takoj sortirajo v širine, žamanje pa odkladajo v posebne palete.

Sortirani elementi gredo od tu na širinsko lepljenje. Za širinsko lepljenje uporabljajo dve stiskalnici lesene konstrukcije v principu podobni naši stiskalnici za sredice. Na deske se nanese najprej lepilo, položi na trak, od tu pa potuje na stiskalnico, ki deske najprej stisne po površini, nato od strani, ko je stisnjeno se vključi visoko frekvenčni generator, ki segreva spoje približno 20 sekund, se izključi, stiskalnica odpre in takt ponovi. Za lepljenje uporabljajo lepilo »W super«. Ker lepilo ni popolnoma utrjeno, se zlepljene elemente odlaga v pakete, kjer se lepilo posuši. Spoj je kvaliteten, niti na enem elementu ni bilo videti razpoka po fugah. Od tu gredo elementi na štiristransko skobljanje; skoblja jo na debelino 28 m/m in stran sko rezkajo tako, da so elementi vsi enako široki. Skoblja se na dvostranskem stroju Kupfermühle. Nadalje elemente privikrat cepijo in sicer tako, da odžagajo najprej element debeline 6–7 m/m in ostanek 18–19 m/m. Tanjši element delavec potisne v brusilko, ki ga obrusi na tisti strani, ki je cepljen, debelejši ostanek pa v dvostranski skobeljni stroj in od tu v cepilko, na kateri ga razžagajo v dva enaka dela približno tako, kot mi na Schulte-ju. Prva cepilka je Canali, druga pa je od firme Raimann, s podaljšanimi valji. Cepilki delata izredno natančno. Od tu gredo elementi na krpajo. Krpajo z Raimann avtomati vendar ne z izvrtavanjem, temveč s štančanjem. Tako so elementi pripravljani za lepljenje.

Priprava srednjega sloja: srednji sloj ne pripravljajo tako kot pri nas, temveč ves les namenjen za srednji sloj najprej razžagajo na nihalni krožni žagi na dolžino in nato na večlistni krožni žagi Raimann razrežejo v letvice tako debele, kot mora biti srednji sloj. Za strojem jih odlagajo v paleto-zaboj, katero viličar prenese k mizi za sestavljanje. Po našem mnenju so se odločili za tak sistem izdelave srednjega sloja oziroma plošč najverjetneje zaradi dveh

nadaljevanje na str. 4

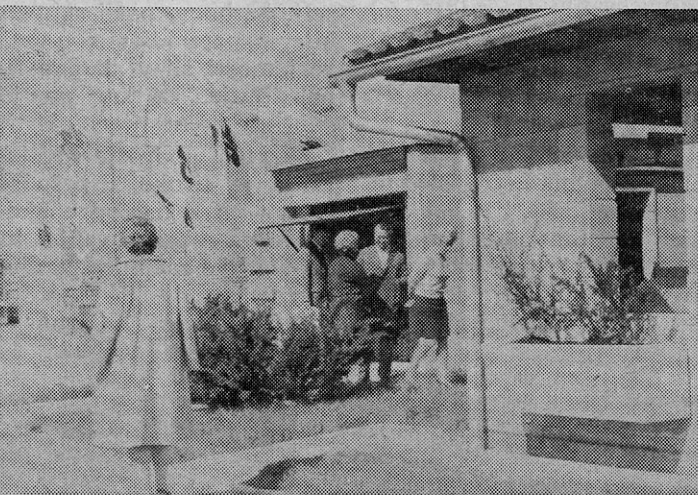

Takšna je bila še 3 dni pred otvoritvijo

Sline so požirali, ko so jo gledali!

Demonstracija ISO-SPAN-a na Zagrebškem velesejmu

Zadovoljni z garažo, so stopili še v hišo

Ne tako, še lepše je bilo!

Na letošnjem Zagrebškem velesejmu od 17. do 23. 4. 1972 se je naše podjetje predstavilo v večjem obsegu. Tokrat smo prikazali naš novi proizvod ISO-SPAN.

Hiša in garaža, prikazana kot eksponata iz ISO-SPAN-a, sta bili za mnoge obiskovalce prava atrakcija. Kljub slabemu vremenu je bil obisk velik, predvsem pa je zanimivo to, da je bil ISO-SPAN med gradbeniki in graditelji zelo ugodno sprejet.

Pa ne samo material. Ves razstaveni prostor je bil tako pripravljen, da je privabil vsakega mimoidočega.

Hiša zgrajena v surovem stanju, zunaj obložena z oblogami in nekaj napisi ISO-SPAN, je bila zanimiva. Notranje prostore smo opremili s pohištvom »Gorenje« iz Velenja in »Meblo« Nova Gorica. Čeprav so bile stene surove, neobmetane, je bil prostor prijeten in zanimiv.

Zelo zanimiva za obiskovalce pa je bila garaža. Nova garažna vrata s stransko svetlobo, so bila atrakcija zase.

Kupcev je bilo ogromno, vrata pa samo ena. Zato menim, da je potrebno čimprej pričeti s proizvodnjo takšnih dviznih garažnih vrat.

Garažo, kakršno smo predstavili v Zagrebu, smo ocenili na 12.000 din. Cena sigurno ni visoka, celo zelo ugodna, zato menim, da mora naše podjetje čimprej na trg z novim proizvodom »garaža v paketu«.

Ker je obdelava in zidava z ISO-SPAN-om enostavna in hitra, je možno zgraditi tako garažo v dveh dneh in to brez pomoči strokovnjaka.

Moči naših inženirjev in arhitektov v razvojnem oddelku so se spoprijele s problemom, kako zgraditi garažo sam, hitro in poceni. Lahko rečem, da bo ta problem kmalu rešen in če bodo naši »vrhovi« pritiskali na pravo struno v proizvodnji, se bodo kupci lahko kmalu ponašali z našimi garažami ob svojih hišicah.

To, kar so dokazali naši strokovnjaki v razvojnem oddelku na Zagrebškem sejmu, daje našemu podjetju ponovno moč v lesni industriji pri nas.

Razvoj podjetja v današnjem času pa je nujnost, saj je konkurenca na trgu vsak dan večja.

Program razvojnega oddelka v prihodnje naj bi bil: »Hiša v paketu«. Nujno pa bo potrebno povečati strokovno ekipo, če bomo hoteli izpeljati tak program. Če pogledamo v druga podobna podjetja, dela samo na problematiki hiš cca 14 ljudi. Smo brez gradbenega inženirja brez tehnologa, oblikovalcev, gradbene ekipe itd.

Zanimanje za naš novi proizvod ISO-SPAN zidak v Zagrebu je bil zares velik in uspešen za podjetje.

V sedmih dneh je obiskalo naš razstaveni prostor približno osem tisoč obiskovalcev in če vemo, da je material, kakršnega smo prikazali mi, zanimiv pretežno za gradbenike in graditelje, morate priznati, da je bil obisk zares velik.

Med obiskovalce smo razdelili tudi preko 16.000 prospektov ISO-SPAN-a, vrat, oblog in gradbenih plošč. Iz teh števil je razvidno, da ni bilo dela zaman in da je interesov za naš novi proizvod dovolj.

Kreiger

Naši razgovori

Sirši krog kolektiva prav gotovo ni seznanjen z različnimi problemi in odločitvami, ki so lahko normalne ali pa tudi ne. Večkrat se nekatere novice širijo skozi različne kanale in preko različnih ljudi in skupin, tako, da na kraju pride do raznoraznih informacij. Te so lahko točne, ali pa tudi ne. Namen teh pogovorov je bil, da se od tovarišev, ki nam prav gotovo predstavljajo vrhove, dobi odgovore na par vprašanj, ki so trenutno aktualna. Odgovore sem iskal pri tov. Cuznar Francu, v. d. direktorju podjetja, tov. Lap Francu, predsedniku CDS in tov. Knaflič Zdravkotu, sekretarju OOKZ. Vsi trije so se pogovorom radi odzvali in povedali naslednje:

1. ZNANO JE ŽE, DA SE JE NA STROKOVNEM KOLEGIJU PODJETJA SPREJEL REBALANS PLANA PROIZVODNJE IN PRODAJE ZA LETOSNJE LETO, KI BO V KRATKEM PREDLOŽEN CDS V POTRDIŠTEV. VEMO, DA NAM SPREMEMENI PLAN PRINAŠA ZNATNO MANJŠO REALIZACIJO IN V ZVEZI S TEM TUDI MANJŠI OSTANEK DOHODKA. KATERI SO VZROKI, KI SO NAS PRIVEDLI DO TEGA?

V. d. direktor:

Cilji, ki smo jih postavili s planom za 72-to leto, so bili v posameznih postavkah postavljeni preoptimistično. To je bilo predvsem tam, kjer tržno situacijo ne držimo v rokah. Tako rebalans plana v tovarni Bled zajema le tiste postavke, katere prodajni sektor, zaradi situacije na trgu, ni bil v stanju realizirati. Situacija v tovarni Bohinj je nekoliko drugačna. Tam je rebalans plana pogojen z določenimi ovirami pri proizvodnji opaznih plošč, ne pa s strani prodaje. Te ovire so predvsem neodgovarjajoča kvaliteta surovine, zaostrevanja kvalitetnih zahtev na zunanjem trgu in kot zadnje tudi premalo racionalno gospodarjenje s surovino v proizvodnji. Ta rebalansirani plan nam znižuje realizacijo, kritje in ostanek dohodka. Naša naloga v tej fazi pa je, da zastavimo vse sile, vsak na svojem delovnem mestu, da tako spremenjeni plan ne bo le dosežen, ampak tudi presežen, kajti sicer bomo postavljene cilje na področju investicij realizirali znatno počasneje. Pri rebalansu plana smo upoštevali vse tržne elemente, katere pri prvotnem nismo v taki meri.

Asortiman prvotnega plana je bil postavljen v cilju doseganja čimvečjega dohodka in se je pokazal kot naša želja, ki je nismo v stanju realizirati. Prav gotovo pa so k vsemu pripomogle tudi zamrznjene cene.

Predsednik CDS:

Smatram, da je prodaja dala napačen plan prodaje, za katerega pa sedaj trdi, da je bil takrat sestavljen pod določenim pritiskom takratnega direktorja. Ker želimo biti v realnih okoliščinah, je bilo sedaj nujno potrebno, da se je plan korigiral in spravil v realne okvire.

Sekretar OOKZ:

Že sam plan je bil od prodaje postavljen preoptimistično. Može tudi nismo vsega naredili, tako v prodaji, kot v proizvodnji. Tudi nima smisla plan držati v taki višini, ko vemo, da ga ne bomo realizirali. Vedeti pa moramo, da z novim planom izgubimo dohodek in jasno tudi določene investicije.

2. SKORAJ ISTOČASNO SMO V LANSKEM LETU PRICELI Z IZGRADNJO HAL NA RECICI IN V BOHINJSKI BISTRICI. SEDAJ SE ŽE SREČUJEMO S PROBLEMOM KJE NAJTI SREDSTVA ZA STROJNO OPREMO IN NAPRAVE. SMATRATE, DA JE BILO PRAVILNO PORABITI TOLIKO SREDSTEV ISTOČASNO ZA »BETON«, ALI JE BILO TO CELO ZADOVOLJEVANJE LOKALISTIČNIH TEZENJ?

V. d. direktor:

Pri izgradnji objektov smo čvrsto računali, da bomo imeli možnost najeti kredite, tako devizne, kot dinarske. Iz razgovorov s poslovnimi bankami pa smo videli, da v letu 1972 s tem ne moremo računati. Kot rezultat tega smo napravili minimalni investicijski program za letošnje leto, ki sloni na lastnih sredstvih. Poleg tega pa računamo še s kreditom v višini enega milijona DM, ki naj bi nam ga omogočila Jugobanka preko firme IHT na Dunaju. Seveda pa je realizacija tudi tega plana pogojena s tem, da se likvidnost v podjetju ne poslabša.

Predsednik CDS:

Za zadovoljevanje lokalističnih teženj gotovo ni šlo. Je pa vprašanje, če je bilo smotno graditi obe hali istočasno, ker sedaj stojimo pred problemom kje najti sredstva za opremo obeh hal. Rebalans investicijskega plana za leto 1972 jasno kaže, da bomo za tovarno Bled realizirali inštalacije in nekaj opreme, nekaj inštalacij tudi za tovarno Bohinj, vse druge naprave in oprema pa bo morala počakati za leto 1973.

Sekretar OOKZ:

Ne bi si upal trditi, da je bilo to zadovoljevanje lokalističnih teženj. Mislim, da je bilo vse, kar smo naredili lani, dobronamerno in s ciljem, da si uredimo delovne prostore v katerih bomo sposobni organizirati tako proizvodnjo, ki smo si jo zadali v naših ciljih. Dolgoletna želja in prizadevanja našega kolektiva so bila, da si te pogoje ustvarimo. Verjetno bi bilo bolj prav, da bi v eni tovarni investicije dokončali. Z rebalansom smo si seveda zmanjšali možnosti za pravočasno realizacijo začete, zato bo treba dobro premisliti o vrstnem redu nadaljevanja investicij.

3. Z REORGANIZACIJO PODJETJA SMO V LANSKEM LETU TAKOREKOČ »REORGANIZIRALI« TUDI NAŠE INTERNO SAMOUPRAVLJANJE. MENITE, DA JE BIL TUKAJ STORJEN KORAK NAPREJ IN ČE JE BIL V ČEM SE KAŽE REZULTAT?

V. d. direktor:

Bistvena sprememba v delu samoupravnih organov je v tem, da v organih sodeluje večje število upravljalcev, da dokončno rešujejo posamezna vprašanja, ki se nanašajo na njihov delokrog in je zato dosežena razbremenitev CDS.

Predsednik CDS:

Smatram, da je bil ta premik narejen v smislu izboljšanja delavskega upravljanja. Rezultati tega se bodo šele pokazali, vidim pa jih predvsem v tem, da se je CDS razbremenil s kupom vsakodnevnih problemov s katerimi se ukvarjajo sedaj posamezni sveti. Tako se CDS laže koncentrira na bolj važne odločitve.

Sekretar OOKZ:

Z ukinitvijo nekaterih obratov so se ukinitili tudi ODS. Glede na organizacijo podjetja mislim, da je storjen korak naprej, glede samoupravljanja pa nismo šli naprej. Mislim, da je neposrednih proizvajalcev manj v samoupravnih organih, kot prej. Mislim, da so sveti dobili večje kompetence, kot so jih prej imele komisije in da dovolj samostojno odločajo in to je bolje.

4. PRAV GOTOVO NE MOREMO OPOREKATI UGOTOVITVI, DA TOLIKO SESTANKOV KOT SMO JIH IMELI V ZADNEM LETU, PREJE NISMO IMELI. TU MISLIM PREDVSEM NA SESTANKE POSAMEZNIH STROKOVNIH SKUPIN. ISTOČASNO PA SE PRI POSAMEZNIH ČLANIH KOLEKTIVA SLIŠI, DA SPLOH NI NOBENIH SESTANKOV VEČ. SEVEDA SE TUKAJ MISLI NA

KOLEKTIVNE SESTANKE IN PA TISTE POGOVORE NADREJE- NEGA S PODREJENIM NA KATERIH SE REŠUJEJO RAZNI PROBLEMI PROIZVODNJE, DISCIPLINE IN SLIČNO. KAKO TO KOMENTIRATE?

V. d. direktor:

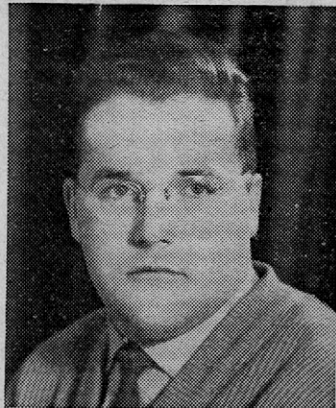
V preteklem letu je bilo sestankov več predvsem zaradi uvajanja nove organizacije. Število sestankov posameznih grup pa se tudi v letošnjem letu ni zmanjšalo, ker je treba stvari, ki se v organizaciji pokažejo kot kritične, spremeniti in dopolniti. S tem ko smo postavili novo organizacijo, še nismo naredili vsega, zato menim, da bomo v letošnjem letu imeli še dosti dela s praktičnim izvajanjem organizacijsko postavljenih ciljev. Splošna ugotovitev je, da je sestankov preveč in da so predolgi, to pa zato, ker so preslabo pripravljeni. Zaradi prevelikega števila sestankov nadrejenim zmanjkuje časa za tiste kolektivne pogovore. Menim pa, da delo v podjetju zaradi tega ne bi smelo trpeti, saj je sleherni član dolžan, da svoje delo na svojem delovnem mestu uspešno opravlja.

Predsednik CDS:

Res je, da je sestankov veliko in mislim, da bi jih morali omejiti na minimum, ker na splošno lahko ugotovimo, da so zelo neplodni. Sestanke bi morali imeti le za tista važna vprašanja, kjer je potrebna kolektivna odgovornost, vse druge odločitve pa bi morale izhajati od posameznih vodilnih delavcev, odnosno iz posameznih služb, saj so za to tudi plačane. Sestanke s člani kolektiva pa bi bilo nujno uvesti, ker bi na njih lahko izvedeli kaj smatra kolektiv o našem delu in kakšne težave imajo oni v proizvodnji pri svojem delu. Kontakt nadrejenih s podrejenimi je zelo slab, bil bi pa nujno potreben, ker je to eden od osnovnih vidikov prenašanja delovnih nalog od nadrejenega k podrejenemu.

Franci Cuznar

Franci Lap

Sekretar OOKZ:

Ugotovitev je točna. Mislim, da sestanki niso dovolj dobro pripravljeni. Poudarek je bil na teamsko delo in s tem na kolektivno odgovornost. To pa se mi ne zdi najbolje. Enkrat bi morali končno le dati več poudarka na osebno odgovornost. Drži pa, da je masovnih sestankov vse manj in mislim, da jih bomo morali zopet sklicevati.

5. V LANSKEM LETU SMO MENJALI TUDI SISTEM DELITVE OSEBNIH DOHODKOV. SVET ZA DELITEV DOHODKA SE V ZADNEM ČASU, OZIROMA OD SVOJE IZVOLITVE SEŠTAJA PRAV GOTOVO POGOSTEJE, KOT SE JE NJEGOV PREDHODNIK »KOMISIJA ZA DELITEV OSEBNIH DOHODKOV PRI CDS«. KAJ JE TEMU VZROK?

V. d. direktor:

Vzrok je v tem, da se nov sistem delitve osebnih dohodkov bistveno razlikuje od prejšnjega. Osnovno načelo novega sistema je v tem, da bi delavci v neposredni proizvodnji čimveč delali po individualnih normativih in ne več skupinskih, kot doslej. To je povzročalo precej težav, ker se v tako kratkem času realni normativi niso mogli postaviti, pač pa so nastali iz delitve prejšnjih skupinskih normativov. To je po mojem mnenju tudi glavni razlog, da je doseganje oziroma preseganje normativov v neposredni proizvodnji tako različno. Naloga podjetja v zvezi s tem je, da se normativi postavijo tako, da bo za doseganje le-teh vsak moral vložiti enake napore. Pri tem pa ne more seštevati časa vseh faz nekega izdelka biti večji kot je bil preje za izdelek kot celoto. Sistem nagrajevanja do neke mere favorizira delavce v neposredni proizvodnji, ker dobijo plačan poln učinek s preseganjem in še faktor 0,4 za proizvodnost. Mislim, da je to prav in da je dolžnost zaposlenih v posredni proizvodnji, da se omogoči nemoteno delo in s tem dosega večjo proizvodnost.

Predsednik CDS:

Vsak nov pravilnik vsebuje določene pomanjkljivosti. Smatram, da tudi naš ni brez teh nedostatkov. Tako so svetu vedno znova predložene določene pomanjkljivosti, katere skuša popraviti. Razumljivo mora zaradi tega večkrat zasedati.

Sekretar OOKZ:

Z novim načinom nagrajevanja so se pač pojavile določene težave. Za sistem mislim, da je napreden in sprejemljiv za nas. Seveda pa so v hitrici, v kateri je bil izdelan, nastale napake. Tukaj mislim na način, kako so se postavljale norme. Sigurno tudi ni prav, da smo opustili dodatek na izobrazbo in leta.

6. VSE POGOSTEJŠE REKLAMACIJE NA NAŠE IZDELKE NAM V ZADNEM ČASU GOTOVO PREDSTAVLJAJO VELIK PROBLEM. JE VZROK REKLAMACIJ UPADANJE NAŠE KVALITETE PRI IZDELAVI, ALI PA SO TO LE VEDNO VEČJE ZAHTEVE NAŠIH KUPEV? KAJ MISLITE, DA BI BILO TREBA V ZVEZI S TEM ČIM PREJE UKRENITI?

V. d. direktor:

Kar zadeva reklamacije na zunanjem trgu je sigurno, da se je zahtevnost po kvaliteti zaostрила zaradi večje konkurence. Na domačem trgu nekaj večjih reklamacij ni bilo. V zvezi s tem je naša naloga, da proizvajamo res kvalitetne izdelke v čim večjih količinah, ker bomo le tako sposobni konkurirati drugim proizvajalcem, tako v kvaliteti, kot v ceni.

Predsednik CDS:

Tržišče je postalo zahtevnejše verjetno zaradi večje ponudbe na trgu. Prav gotovo je, da se je tudi naša kvaliteta nekaj poslabšala. Tovarna Bohinj bo morala skupno z ostalimi službami storiti vse, da bomo kvaliteto izboljšali. Nekaj korakov je bilo v zvezi s tem že storjenih, saj se je določil tovarniški normativ, za katerega izvajanje bo morala odgovarjati kontrola.

nadaljevanje na st. 4

Koliko časa še tako?

Gotovo je vsakega zaposlenega skrita želja biti ponavljen, kadar to ocenijo drugi ali sam, da je njegovo prizadevanje doseglo primerno stopnjo. O pohvalah je v našem podjetju slišati malo ali pravilneje nič.

Lepo bi bilo pisati o sodelavcih, o njihovih dosežkih, koristnih za podjetje in njih same, pisati o njih skrbih za sebe, sodelavce, stroje, pisati o njihovih predlogih za izboljšave, o pogojih dela, o izboljšavah na varnostnih napravah itd.

Na žalost pa je drugače!

Če pogledamo nazaj, samo tja do začetka tega leta, ugotovimo drugače. Nimam namena iti dosti čez mejo problematike izven pristojnosti varstva pri delu, ker nam že to daje obilico problemov.

Da se dela v podjetju v tri izmene je že ustaljena praksa, da hitimo na delo pa tudi. Lovimo minute, tako vozniki, kot pešci. Gotovo pa še nismo pomislili ali je to prav ali ne.

Malo imamo časa za urediti sebe pred delom, še manj pa za pripravo stroja tako, da bi na njem delali varno. Pri takem načinu ne mislimo na varnost sebe, varnost sodelavca in varnost stroja v katerega so vložena visoka sredstva.

Analiza resnejših nesreč v letu 1972 nam pove, da niti sebi ne želimo dobro, da bi se zdravi vrnili domov. Če že dobimo skromna navodila kako moramo delati, ta navodila opustimo. Vprašajmo se zakaj poškodba na stiskalnici, vilicarju? Zakaj popravilo stroja med obratovanjem, zakaj puščanje ročnega orodja na stroju, ko se daje v pogon, zakaj padec orodja v sekirostrój? Zakaj, bi lahko še in še naštevati.

Vse neupoštevanje navodil in predpisov pa gre v škodo zaposlenim, ki se ponesrečijo in v škodo kolektivu, kadar nastanejo zaradi neodgovornosti nesreče, okvare na strojih in zastoji v proizvodnji. Ali se sploh vprašamo, kje je denar za bolovanja, za popravila, in visoke odškodninske zahtevke.

Kdaj bomo spremenili odnos do samega sebe, sodelavcev, dela in do skupne lastnine?

Strokovnega kadra v podjetju ni malo in če bi tako delali kot so se učili, bi z lahkoto odpravili nepravilnosti.

V podjetju imamo tudi še cca 30% nekvalificiranih delavcev. Med njimi jih je precej tudi na novo sprejetih. To je njihova prva zaposlitev ali pa so prišli iz drugega podjetja.

Kako smo jih sprejeli?

Opravili smo samo administrativne formalnosti.

Pozabili smo na najvažnejše — na odgovornost za sprejeto osebo. Vprašajmo se ali smo novo sprejetega seznanili s sodelavci, z varnim načinom dela, ali smo sprejetega sploh vpeljali v delo, ali smo nudili osebna zaščitna sredstva, ali smo izročili statut podjetja, ki je važen dokument za zaposlenega ali smo poskrbeli za zdrave delovne pogoje?

Na vse to smo pozabili in pozabljeni je tudi pohvala.

S. Iskra

Dopisujte v Glasilo

Kako delajo plošče drugje?

nadaljevanje s str. 2

vzrokov in sicer so na ta način izboljšali kvaliteto plošč. Plošče so s temi letvicami izdelane tako kot panelke, po drugi strani pa so se na ta način rešili vseh problemov v zvezi z debelino žaganega lesa in debelino srednjega sloja.

Sestavljanje in lepljenje: zunanje elemente prinese viličar k stroju za nanos lepila. Tu delavka

pred nanosom lepila najprej ploščo na zunanji strani oštevilči in pritrdi z lepilom na element etiketo, nato potisne elemente v stroj za nanos lepila. Za strojem sta dve delavki, ki takoj na zgornji element pritrdita stranske in čelne letve ter ta element potisneta za eno dolžino naprej v isti smeri, kot pride iz stroja za nanos lepila. Tu dve delavki vstavita srednji sloj tako, da iz

nekaj cm višje aluminijaste mize potisneta ves srednji sloj naenkrat na element in eventuelno dodasta manjkajoče letvice ter potisneta vse skupaj od sebe šesti delavki, ki položi preostali element na sestavljeno ploščo, spne ploščo s petimi sponkami in potisne sestavljeno ploščo v stroj za nanos lepila za površino plošče, od tu pa jo delavec vzame in vstavi v predale. Ko so ti predali polni, jih potisne pred stiskalnico. Posebna naprava pred stiskalnico potisne sestavljene plošče iz predalov v stiskalnico in istočasno zlepljene plošče iz stiskalnice v predalčke za stiskalnico. Plošče gredo od tu na obžagovanje, kjer se istočasno s prečnim obžagovanjem potisne na plošče okovje in sicer pločevinasti pocinkani T profil z zaviranimi robovi na kraku, ki je v lesu tako, da ga pozneje ne pritrujejo več z zakovicami.

Površinska obdelava je izdelana v rumeni barvi, robovi plošč pa so premazani z opažnim oljem v rumeni barvi.

Po ogledu oddelka proizvodnje plošč smo si ogledali še razstavljen sistem kompletnih opazov za stene, strebe in strope, oddelke kovinske proizvodnje pomožnih materialov za opazovanje ter lakirnico in ekspedit za izdelke za opremo trgovin.

Tovarna je sodobno organizirana in vzorno urejena. Ves transport za lesni del je urejen z viličarji, tudi v proizvodnih objektih. Uporabljajo les v povprečju nekaj boljše enakomerne kvalitete in kvalitetno posušene. Na skladiščih in ostalih prostorih se ne vidi razne navlake, vse je lepo pospravljen, plošče so zložene skupaj, zvezane v pakete.

Podjetje se je v osmih letih močno razvilo in specializiralo. V tem času so opustili proizvodnjo strešnih lepljenih nosilcev in proizvodnjo kosovnega pohištva, povečali pa proizvodnjo plošč od dobrih 100.000 m² na 1.500.000 m² letno ter osvojili še druge artikle, potrebne za opazovanje.

Smatram, da bomo lahko več prenesli v našo proizvodnjo, nekaj v obstoječo, še več pa v novi proizvodni hali. -jt

Seminar o varstvu pri delu

V mesecu aprilu je podjetje organiziralo tečaj varstva pri delu. Obvezna prisotnost je veljala za vodilne in vodstvene delavce podjetja. Namen seminarja je bil opomniti na nekatera že obstoječa in seznaniti z novimi načeli dela iz področja te dejavnosti. Vsebina tečaja je temeljila na predavanjih o zakonskih in temeljnih načelih o varstvu pri delu, pogojih dela v lesnopredelovalni industriji, dolžnostih strokovnih služb, varnosti elektrike v lesni industriji, varnem delu na obdelovalnih strojih. Zaključna predavanja pa so vsebovala medicino dela, varno delo s sredstvi notranjega transporta in požarni varnosti.

Predavatelji in direktor Zavoda za varstvo pri delu so nam posredovali mnogo snovi, iz katere bodo udeleženci tečaja opravili tudi preizkus znanja.

Na področju varstva pri delu je čutili velik napredek, vendar še vedno ponekod obstoja in prevladuje stara miselnost in zato še zmeraj toliko nezgod. Le-te bi morali zmanjševati s preventivnimi ukrepi. V fazi preventive se sicer res pojavijo stroški, kateri pa se podjetju obrestujejo, če jih primerjamo s stroški nezgod zaradi neurejenih delovnih mest. To delo bo usešno, če bodo vodili in vod-

nadaljevanje na str. 5

O kvaliteti bosta odločala sonce in dež

Naši razgovori

nadaljevanje s str. 3

Sekretar OOKZ:

Nekaj reklamacij je bilo vsako leto. Da jih je sedaj več in to predvsem v izvozu, je res. Verjetno je res, da je ponudba večja kot je bila. Mi se tudi prehitro odločamo za spremembe v tehnologiji, ki nam ne dajejo pričakovanih rezultatov. Kot subjektivne težave pa navajam odgovornost slehernega in večje prizadevanje. Res je tudi, da imamo slab kvalifikacijski sestav v neposredni proizvodnji in da imamo slabšo surovino kot prejšnja leta.

7. V NOvem KONCEPTU SMO ENO IZMED AKCIJ IMENOVALI »KONCENTRACIJA UMskih KAPACITET«. MENITE DA NAM JE TA AKCIJA SE CILJ, KO PA ISTOČASNO JACAMO RAZNE STROKOVNE SLUŽBE PRI TOVARNAH? TUKAJ MISLIM NA TEHNIČNE VODJE, GRADBENIKA, VZDRŽEVANJE IN SLIČNO.

V. d. direktor:

Ta cilj je še vedno v ospredju. Določena decentralizacija posameznih služb na tovarne je bila narejena predvsem zato, da problematiko rešujejo tisti, ki so na samem izvoru problemov. Pri tem se je računalo tudi na določeno samostojnost posamezne tovarne. Ker tovarna sama odgovarja za obseg, kvaliteto in nemoteno proizvodnjo, razen v delu, ki se nanaša na prodajno službo.

Predsednik CDS:

Cilj koncentracije umskih sposobnosti bi moral še nadalje obstajati in bi se jih morali posebno posluževati pri določenih proizvodnih nalogah. Ne povezujem prvega vprašanja z drobljenjem posameznih služb v tovarnah, pač pa se sprašujem o smotrnosti in efektu drobljenja posameznih služb.

Sekretar OOKZ:

Koncentracija umskih sil bi lahko marsikaj premaknila pri nas. Ko se bo uprava preselila k tovarni Bled, bomo lahko govorili zopet o združevanju določenih služb. Služba naj bo čim bližje proizvodnji. Ne morem si predstavljati centralizirane priprave dela in tudi nabavo mislim, da bi bilo bolje decentralizirati, enako vzdrževanje.

8. V OKVIRU PODJETJA IMAMO DOVOLJ MOČNO OOKZ. KAJ MISLITE, DA SO NJENE TEMELJNE NALOGE V OKVIRU PODJETJA IN KJE MISLITE, DA JE NJENO MESTO V REŠEVANJU PROBLEMOV?

V. d. direktor:

Mislim, da se to vprašanje bolj nanaša na sekretarja OOKZ.

Predsednik CDS:

Na to vprašanje je jasno odgovorila zadnja partijska konferenca podjetja, od katere so, tako posamezniki, kot tudi kolektiv, veliko pričakovali, toda žal zaman. Mislim, da je partijska organizacija vse premalo aktivna pri reševanju tekočih problemov.

Sekretar OOKZ:

Že več let se opaža, da OOKZ nima tistega mesta, ki bi ga morala imeti. Ugotavlja se tudi, da struktura članstva ne odgovarja strukturi zaposlenih. Pred leti je bilo celo mišljenje, da te organizacije ne potrebujemo. Ugotavlja se tudi, da so izstopili iz organizacije ljudje brez kakršnega koli vzroka. Za nekatere bi lahko celo trdili, da ko so si zadovoljili svoje materialne potrebe, so smatrali, da niso več potrebni organizaciji. Organizacija ZK mislim, da je še kako potrebna, vendar bomo morali način dela nekoliko prilagoditi. Že letošnji sestanki so pokazali, da je dela dovolj in da lahko dosti prispevamo za dosego cilja. Nujno je, da organizacijo pomladimo.

9. ŽELITE SE KAJ IZJAVITI ZA BRALCE NAŠEGA GLASILA?

V. d. direktor:

Želel bi, da od prvega do zadnjega bolj zavzeto rešujemo probleme, ki se nanašajo na poslovanje podjetja, na postavljene cilje ter, da bi se povsod čutila večja pripadnost vsakega posameznika k naši delovni skupnosti.

Predsednik CDS:

Izkoriščam to priliko in pozivam vse člane kolektiva, posebno pa vodilne delavce, da le konstruktivno in složno delo vodi k napredku podjetja.

Sekretar OOKZ:

Želim, da bi Glasilo res služilo informiranju našega kolektiva. Želim tudi, da bi se bolj sodelovalo v časopisu. Priporočil bi vsem, predvsem pa vodilnim, malo več strpnosti, boljšega sodelovanja in na koncu več osebne odgovornosti.

Pričakujem, da so vas odgovori zadovoljili, če ne vsi, pa vsaj nekateri. Predvsem pa upam, da tokrat »Naši razgovori« niso bili podobni našim sestankom, ker to prav gotovo ni bil moj namen.

Blazič H.

SVET ZA DRUŽBENI STANDARD Z DNE 12. 4. 1972

1. Podpre se predlog koordinacij. odbora, da se vsi člani kolektiva regresirajo enako, to je 500,00 din.

2. Sprejete so bile cene pensiona v počitniškem domu za letošnjo sezono.

3. Na vsako sejo Sveta za družbeni standard se vabi člana upravnega odbora počitniškega doma.

4. V nobenem primeru se ne podaljša pogodba z ZLIT Tržič za koriščenje počitniškega doma.

5. Takoj po prvomajskih praznikih se da v obdelavo anketa o stanovanjski problematiki.

6. Delitev žamanja članom kolektiva se v letošnjem letu ne more upoštevati. Lesni odpadki, ki napadajo in niso primerni za sekanje, naj se vključijo v razdelitev članom kolektiva tako, da dobi vsak povprečno na eno leto ali dve po 1 keson odpadkov.

7. Regres, ki se je delil za žamanje v višini din 70,00 se vstavi v osebne dohodke tako, da se postavka poveča za 0,03 din na uro.

8. Ostale bonitete ostanejo še naprej v enakih omejitvah. Članom kolektiva, ki dobijo kredit za gradnjo v podjetju se priporoča, da gradijo z našim materialom. S tem v zvezi se nudi članom kolektiva tehnična pomoč oz. vsa potrebna dokumentacija.

9. S 15. aprilom se vroči na vezana sredstva 30 milijonov za 13 mesecev, 30 milijonov pa ostane za naknadno odločitev.

10. Finačni sektor do 10. maja pripravi pregled gibanja stanovanjskega sklada v letu 1971 — 1972.

11. Čim bo gotova anketa in bodo znani rezultati, se pristopi k akciji za povečanje stanovanjskega sklada.

SEJA SVETA ZA DOHODEK Z DNE 13. 4. 1972

1. V celoti se sprejme predlog za stimulacijo trgovskih potnikov.

2. Plansko analitska služba izdela predlog meril za izterjavo za prodajno službo. Predlog izdela do konca maja.

3. Zaradi spremenjene organizacijske sheme se vodja naročniškega oddelka iz XVI. grupe prekategorizira v XV. Sklep velja od 1. 5. 1972 dalje.

4. Referent za storitveno žaganje se razvrsti v XI. kategorijo.

5. Delovno mesto »Prodajni referent« se razvrsti v IX. kategorijo s faktorjem 1,0.

6. Na predlog Tovarne Bled se nekaterim delavcem zniža osnovne obračunske postavke zaradi nezadostnega znanja oz. dokler ne opravijo izpitov iz varstva pri delu.

7. Splošni sektor apelira na vodje oddelkov, da pri sprejemanju novih delavcev upoštevajo določila 8. čl. Pravilnika o udeležbi delavcev na dohodku, kjer delavci ne izpolnjujejo pogojev delovnega mesta.

8. Na predlog neposrednega vodje se telefonistki na upravi zviša osnovna obračunska postavka za 15 % z ozirom na delo pri telefonski centrali in na telexu.

9. Svet pooblašča vodjo pravne in splošne službe, da pooblasti pomočnike vodij tovarn, da lahko na predlog neposrednega vodje pri izdajanju odločb o kategorijah, določajo odbitke za kategorijo za novospregate delavce, na naslednji seji pa o tem poroča.

10. Na predlog centralnega delavskega sveta, o ponovni uvedbi faktorjev na leta službe in izobrazbo, je bila imenovana komisija v sestavi:

1. Anica Ličen
2. Franc Cuznar
3. Jože Toman
4. Ivan Robič

ki obdela predlog do 15. 5. 1972.

Kot izhodišča za delo komisije se predlaga:

- omiliti kriterij v 13. členu Pravilnika o udeležbi delavcev na dohodku
- vključiti poleg kriterija delovne dobe tudi starost
- predvideti dodatek za starejše delavce, ki delajo po učinku
- uvesti dodatek za starost v podjetju.

Predlog je, da se

za 5—10 let delovne dobe odobri	25,00 din
za 10—14 let delovne dobe odobri	50,00 din
za 15—20 let delovne dobe odobri	75,00 din
za 20—25 let delovne dobe odobri	100,00 din
nad 25 let delovne dobe odobri	125,00 din

SEJA SVETA ZA INVENTURO IN REKLAMACIJE Z DNE 18. 4. 1972

1. Imenovana je bila komisija za odprodajo osnovnih sredstev kamiona TAM, osebnega avta Mercedes, transformatorja 100 KVA, motornega kolesa NSU i. s.

Dodatno se odproda še parni kotel f. Esterer in Diesel agergrat. Razhoduje se baraka v Boh. Bistrici ob TP. Prodaja se opravi v maju 1972.

2. Svet potrjuje reklamacijo gradbenih plošč pri firmi Emil Mayer.

Z reklamacijo Jerman Studer se počaka na zaključek razgovorov in o rešitvi svet naknadno razpravlja.

3. Tovarniške komisije naj do konca maja popišejo vsa osnovna sredstva, ki so za odprodajo.

Na tem delovnem mestu je dovolj pogojev za poškodbe.

Seminar o varstvu pri delu

nadaljevanje s str. 4

stveni delavci intenzivno delali na tem področju, velik delež prizadevanja pa prav gotovo odpada na delavca pri stroju. Slednji namreč s svojimi opažanji in ugotovitvami daje predloge za varnejše delo. Upoštevati je treba predpise mednarodne organizacije dela, temeljnega zakona o varstvu pri delu, predpise o posameznih dejavnostih in pravilnike o varstvu pri delu delovne organizacije.

Stroji in strojna oprema mora biti atestirana. Nikakor ne smemo zanemarjati predpisanih periodičnih pregledov strojev in naprav. Osebna zaščitna sredstva ne smejo biti komercialni proizvod. Preizkusiti jih je treba že v fazi načrtovanja. Važno je praktično in teoretično izobraževanje zaposlenih. Podjetje mora vzeti predpise o obvezni stalni udeležbi varstvene vzgoje resno in ne samo kot formalnost. Nihče ne sme izvrševati samostojnih del, če o delu ni poučen. Preizkus znanja o varstvu naj bo razgovor z delavci v smislu utrjenega znanja o varstvu pri delu.

Za pravilno uvedbo varstva pri delu je treba izdelati dolgoročni plan s predvidenimi in zagotovljenimi sredstvi.

Pri delu nastopata dva faktorja — človek in stroj. Za varstveni ukrep je važna zaščita človeka pri stroju in ljudi v okolici. Na bolj ali manj varno delo vplivajo:

- strokovna varstvena služba
- varstvena služba podjetja
- delavec

Ta trikotnik pa se navzgor širi do raznih organov. Nujno je stalno analizirati delovna mesta z delovnimi pogoji. Večanje proizvodnje ne sme zasenčiti varnosti pri delu. Če na delovnem mestu ne moremo doseči dovolj varnega dela, je treba delavce zaščititi z učinkovitimi osebnimi zaščitnimi sredstvi. Elaborat varstva pri delu naj vsebuje cilje in namene varstva. Naš cilj naj bo prvenstveno zmanjšanje nezgod pri delu. V ta namen je

potrebno določiti službe, ki bodo postopoma omogočile naš cilj. Zgrešeno je mišljenje, da je strokovna služba odločilni faktor za dobro ali slabo zaščito delavca, kajti velik vpliv ima tudi priprava dela, vzdrževanje, nabava, kadrovska služba, izobraževalna politika. Razvojna služba mora na primer s predlogom za izdelavo novega izdelka, proučiti tudi negativne vplive v smislu varnosti. Konec koncev ugotavljamo, da se ta veriga odgovornosti zaključuje z odgovornostjo vseh zaposlenih v podjetju.

Tand

Spomini na maj 1943

Kdor ni doživel vojnih let, težko je njemu to verjet.

Komaj sem dorasel v fantiča štirinajstih let, malo da ne še smrkov pod nosom, ko se zgodaj zjutraj maja 1943 zamajejo vrata vežnih vrat — od puškinih kopit krutih in neusmiljenih Hitlerjevih policajev in njih domačih pomagačev v isti uniformi.

Dobro se še spominjam kako so trgali pod v očetovi kamri, brskali po omarah ter razdejali vso posteljnino. Mimogrede povedano na omari pa je stala med drugo šaro tudi škatlica nekakšnega »Vima« v kateri je bilo na vrhu malo praška, spodaj pa polno nabojev za pištolo, pa je na vso srečo niso staknili.

Lahko si mislimo, da se v takih primerih nemalo krhajo živci. Ta preiskava je mogoče trajala kakih 15 minut, ko pade naenkrat rezka komanda v nemščini »in cen minuten berajt« bi se reklo v 10 minutah, da ste gotovi. Trmast, kot sem še danes, naj še pripomnim, da mi je dvakrat vzel iz rok staro budilko, tretjič pa sem jo stlačil kar za rezo.

Ko smo šli čez hišni prag nam je pokojna mama dejala: poljubimo ga, morda zadnjič. Kmalu smo se znašli v taborišču na Bavarskem, kjer sem spoznal tale pregovor: »Oj domovina, ti si kakor zdravje«.

Tone Golc

Oglasil se nam je upokojenec Stanislav Pišek

Ko zatone mladost in ko ti naravni zakoni onemogočijo aktivno sodelovanje v kolektivu, ostane človeku le še malo, česar se lahko veseli. Posebno še, če te zapusti zdravje in samota se vleče iz meseca v mesec. Spomini so ostali, težko pa se je sprijazniti, da nisi več član kolektiva in ko dobim vaš list, imama občutek, da spadam še vedno k vam. Po vsej verjetnosti imajo iste občutke tudi drugi upokojenec, ko prebirajo Glasilo in ugotavljajo napredek podjetja. »Vsa čast vam, tovariši«.

Ne morem si kaj, da se ne bi spominjal obrata Soteska, kjer

je bilo pred leti še vse tako neurejeno in majhno, danes pa je obrat vzorno urejen in dobro uspeva pod vodstvom tovarne Bohinj. Topoli, ki smo jih zasadili čisto majhne, so danes okras okolici in prispevajo k romantičnosti tega kotička, stisnjeneja v globel.

Pridružujem se čestitkam tov. Podlpiniku ob petdesetletnici in mu želim v imenu vseh upoko-jencev še veliko uspeha.

Uspeh želim tudi uredništvu Glasila kolektiva LIP Bled, da bi nas še nadalje obveščal o vsem, kar je novega.

Odgovor tov. Rozmanu in ostalim

Na podlagi 2. člena Pravilnika o nadomestilu osebnih dohodkov za prvih 30 koledarskih dni začasne zadržanosti od dela, ima delavec, ki zaradi določenega zdravljenja ali medicinskih preiskav ni mogel delati, pravico do nadomestila osebnega dohodka. 9. člen istega Pravilnika pa določa, da pripada takemu delavcu 100 % nadomestilo izgubljenega zaslužka.

Podjetje je vsem delavcem, ki so bili na obveznem zdravniškem pregledu, plačalo ustrezno nadomestilo izgubljenega zaslužka in jim povrnilo tudi prevoz-

ne stroške, torej vse, kar jim po naših internih predpisih pripada.

43. člen Pravilnika o udeležbi delavcev na dohodku določa, da je službeno potovanje odhod delavca izven kraja delovnega mesta z namenom, da opravi za podjetje odredene posle. S tem, da so delavci mehanične delavnice šli na obvezni zdravniški pregled na Zavod za medicino dela v Radovljici in na Jesenih, niso v smislu 43. člena sprejeli navedenega pravilnika opravi za podjetje nikakršnega posla, zato to tudi ni službeno po-

tovanje in jim ne pripada plačilo dnevnice.

Za pojasnilo oz. tolmačenje 43. člena Pravilnika smo prosili tudi pravno pisarno pri Gospodarski zbornici v Ljubljani. Odvetnik Kramer je zavzel stališče kot spredaj navedeno.

Znano vam je, da se pripravljajo novi akti podjetja. Z novim statutom podjetja in z nekaterimi pravilniki bomo urejali tudi ta vprašanja. Do tedaj pa predlagamo, da počakate in premislite ali niso bili ti pregledi opravljeni predvsem v vašo korist.

Vodstvo tovarne Bohinj

V odgovoru k članku »ZDRAVNISKI PREGLEDI« v »GLASILU« delovnega kolektiva LIP-a Bled št. 4 prosim, da pojasnite zadnji odstavek:

Sploh pa se ne morem zadovoljiti z odgovorom kompetentnih v tovarni Bohinj češ, bodite zadovoljni, da ste bili sploh pregledani.

Ta izjava je popolnoma umestna in upravičena, ker v Kovinskem oddelku je šlo na pregled 8 zaposlenih, od teh so po Pravilniku o varstvu pri delu samo 3 upravičeni do sistematskih zdravniških pregledov (varilci), ostali pa so bili poslani na pregled zaradi tega, ker občasno obdelujejo sivo litino in so takrat izpostavljeni škodljivemu prahu in to po dogovoru z vodjem Kovinskega oddelka in vodjem varnostne službe (HTV).

Pravice do sistematskega pregleda po našem dosedanjem pravilniku o varstvu pri delu nimajo.

Strinjam pa se, da je potrebno ta delovna mesta pregledati in jih vnesti v Pravilnik o varstvu pri delu ali pa urediti odseavanje.

Vodja kovinskega oddelka
Ludvik Mencinger

Svet za splošne zadeve z dne 4. aprila 1972

1. Sprejme se predlog popravka Statutarnega odloka št. 1, da se v Statutarnem odloku št. 1 preimenuje SVET ZA NARODNO OBRAMBO na podlagi 2. točke 3. poglavja zakona o splošnem ljudskem odporu (Ur. list SRS, št. 28-180/71) v ODBOR ZA SPLOŠNI LJUDSKI ODPOR.

2. Predlog, da se Svet za delovna razmerja delovne skupnosti uprave in Sveta za delovna razmerja CDS združita se zavrne, ker so s tem okrnjene pravice uprave kot samostojne enote.

3. Sprejme se predlog obeh sprememb organizacijske sheme prodajne službe t. j., da se vodja naročninskega oddelka veže direktno na vodjo domačega trga, planer prodaje pa se veže direktno na vodjo prodajne službe.

4. Na predlog ing. Blažiča in ing. Maslja je bil sprejet sklep, da prodaja prouči, če je možno pod planerja vezati skladiščnika in celotno evidenco.

5. Sprejme se osnutek Pravilnika o knjigovodstvu s tem, da se drugi in tretji odstavek 30. čl. združita.

6. Srečanje borcev se organizira 27. aprila.

7. Za 20 in 10letno službovanje v podjetju je prirediti srečanje za lansko in letošnje leto skupaj.

8. Splošni sektor pripravi organizacijsko shemo splošnega sektorja.

9. Predlog poslovnika o evidenci prispele pošte pripravi Anica Ličen.

10. Do 15. aprila izdela razvojni sektor shemo razvojnega sektorja.

11. Vodja spl. sektorja na naslednji seji poda poročilo v zvezi s potovanjem zunanega sodelavca Jan Jožeta v München.

12. Do prihodnje seje pripravi Anica Mohorič poročilo o opravljenih potovanjih v inozemstvo.

13. Odobrene so bile pomoči Zvezi društev telesnih invalidov Slovenije v znesku 500 din, Godbi na pihala Gorje 5000 din, Folklorni skupini Bohinj 1000 dinarjev.

14. Koordinacijski odbor izdela program dela za šport in občasno o tem poroča.

15. Svet se strinja, da se montirajo telefonski aparati za uslužbenca podjetja po sklepu kolegija, stroški pa se krijejo iz sredstev za investicije.

16. Svet je v celoti sprejel sistemizacijo delovnih mest v prodajnem sektorju s tem, da se delovno mesto »referent domači trg« preimenuje v »prodajni referent«, delovno mesto »blagovni evidentičar gotovih izdelkov« se prenese iz tovarn Bled-Bohinj v naročninski oddelek tako, da je sistemizirano v naročninskem oddelku.

Potrdi se sistemizacija štirih delovnih mest »skladiščnikov finalnih izdelkov«, vendar se začasno dodatno zasede samo eno mesto v Tovarni Bled.

Delovni mesti »marketing« in »gradbenik« sta sistemizirani, vendar se zaenkrat še ne zasedata, isto je z delovnim mestom »poslovodja trgovine«.

17. Potrdi se sistemizacija delovnega mesta »korespondent« v pripravi dela Tovarne Bled.

Ustanovljeno je športno društvo v podjetju

Mladina našega podjetja je že večkrat izrazila željo, da bi morali v podjetju ustanoviti športno društvo. Ker pa danes v podjetju ne obstoja mladinska organizacija, je mladini moral na tem področju poma-

gati sindikalni odbor, ki je tudi predlagal, da se ustanovi športno društvo, ki bo združevalo vse športnike v podjetju, seveda pa bo glavni nosilec vseh tekmo-

tekmovanje je bilo v Celju, organiziralo ga je podjetje »Savinja« iz Celja, udeležilo pa se ga je več kot 400 športnikov, med njimi tudi naši tekmovalci. Naše podjetje je bilo zastopano samo v moških disciplinah in sicer: kegljanju, odbojki, streljanju in šahu. Dosegli smo povprečne rezultate, kar se je pokazalo kot velika slabost, premajhna organiziranost. Zato je bilo že takrat sklenjeno, da se ne udeležijo naši športniki nobenega tekmovanja, če ne bo postavljen odbor, ki bo vodil to dejavnost.

Ob tej priliki poziva upravni odbor športnega društva našega podjetja vso mladino in ostale člane kolektiva, da se prijavijo v članstvo te organizacije, športnike pa naprošajo, da se članom upravnega odbora društva prijavijo, katere panoge športa bi radi gojili in seveda, v kolikor bo dovolj prijavljenih športnikov ene vrste športa, tudi zastopajo podjetje. Predvsem je važna prva naloga društva, da zbere kandidate za nastop na 3. Lesariadi, ki bo 7. junija 1972 v Cerknici. Naše podjetje je prijavilo načelno vse tekmovalne panoge:

za moške	za ženske
1. balinanje	1. kegljanje
2. kegljanje	2. odbojka
3. nogomet	3. streljanje
4. odbojka	4. šah
5. streljanje	
6. šah	

Ker poimensko podjetje še ni moglo prijaviti ekipe, naj se vsi športniki v podjetju prijavijo za to tekmovalno in sicer najkasneje do 1. junija letos. Želimo, da bi bili tekmovalci, ki bodo zastopali podjetje kar najboljše pripravljeni in da bomo sodelovali v vseh panogah.

Zaželeli je novemu športnemu društvu v podjetju kar največ uspeha pri vodenju, kakor tudi pri doseganju športnih uspehov, vsekakor pa, da dejavnost ne bo ostala samo na papirju, ampak, da bo zaživela v pravi smeri razvoja športa v podjetju in v krepljenju moči in zadovoljstva v kolektivu, kar so dolžni vodstvu kluba pomagati vsi člani kolektiva.

Žitnik

K zdravniku ...

Katerega dne je bilo, ne vem. V glavnem okrog pol-enajste ure me je zvilo. Že nekaj časa se nisem počutil kaj preveč rožnato, zato sem krivil zaužiti segedin, ki se mi je zdel malce sumljivega izvora. Občutil sem slabost, vrtoglavico (pa ne tisto običajno), v želodcu se je začelo neprijetno prekladanje, ki se je zaključevalo z nekakim škripanjem. Pomislil sem: da se morda ne pripravlja generalno čiščenje po praznikih. Ko že nisem mogel skoraj več stati na nogah, sem svoje, pomilovanja vredno stanje, zaupal nadrejenemu, kateri me je seveda napotil domov.

Na poti proti domu je bila moja edina misel — postelja. Ob misli na to štirinožno domačo žival, mi je uspelo prekoračiti prago in pregrizti železniški napis. Moje noge so se tako obnašale, kot bi bile obute v maligane in tudi s sapo ni bilo nekaj v redu. Da bi bila mera polna, se je godrnjanju želodca pridružilo še negodovanje črevesja. Hrepeneče oko je sicer našlo, kar je želelo, toda grm je bil precej daleč. Ko sem končno le počival v senci maravnega WC, sem se počutil tako olajšanega, da niti opazil nisem, kako lepo sem poziral kmetovalcem na polju in da je bil to prav za prav češminov grm. Moj ranjeni ponos je na poti do doma krvavel še parkrat. Končno postelja in spanec, z njim pa seveda hude sanje: na gori Sinaj se je med gromom in bliskom prikazalo deset zapovedi napisanih na stropnih oblogah:

- I Veruj v uspeh podjetja
- II Ne skruni lipovega znaka
- III Posvečuj delovni dan
- IV Spoštuj predpise in interne akte, da ti bo dobro pri LIP-u
- V Ne pobijaj delovne morale
- VI Ne obrekuj
- VII Ne delaj nekvalitetnih izdelkov
- VIII Ne pričaj brez zveze
- IX Ne želi svojega bližnjega kategorije
- X Ne želi svojega bližnjega sejin.

Ne, to je pa prehudo, sem si dejal. Bolje, da takoj stopim k zdravniku, nekaj bo vseeno narobe. S praznim želodcem sem se znašel v čakalnici ambulate. Pri dvanajsterici čakajočih sem upal, da bom na vrsti vsaj okrog dvanajste ure. Po dolgem čakanju pri istem številčnem stanju sem se odločil, da malo pogledam naokoli.

Rezultat mojega pohajkovanja je bila ugotovitev, da

tik pred vrati zdravnikove ordinacije, naslanjajoče se na podboje, čakata na vrsto dve predstavnici ženskega spola, ki sta običajno čakalnico kar preskočili. Na njuno in moje začudenje pa je v tem hipu odprl vrata nadišavljeni gospodič; elegantna obleka in prezirljiv pogled je bilo vse, kar sem utegnil ugotoviti, ker je tako hitro smuknil nena-povedan v ordinacijo. Se nis-mo dobro zaprli ust od začudenja, že nam je sestra sporočila, da je ordiniranja za ta dan konec in dobil sem številko 3. Kot medaljo iz Planice sem jo spravil za naslednji dan.

Pošteno sem bil že lačen in sem doma opravil kar tri operacije naenkrat: malical, kosil in večerjal v enem ob-roku. Spanca mi to noč niso kratile zapovedi, ker v tako kratkem času najbrž sveti oče ni utegnil napisati nasled-njih deset.

Spočit in sit se znajdem zopet v ambulantni, primerno samozavesten zaradi številke 3. Mislim si, če sem že enkrat tako blizu cilja, bom pa le uspel. Skoda, da sem samo mislil in zato nisem predvideval možnih preprek. Kompletni plan se mi je podrl s ponesrečencem, ki so ga prinesli na nosilih. Potreben je bil krpanja in obvezovanja, zato je sestra menila, da mi ne pridemo v poštev za pregled. Povabila nas je za naslednji dan. Dobil sem številko 1, ker sta prva dva odstopila od tekmovanja.

Kolikor nižjo številko sem dobival, toliko bolj se mi je zdravje izboljševalo, ampak odjenjal nisem. Hotel sem dokončno ugotoviti s kakšno brzino se odvijajo zdravstvene usluge.

Zadnji preizkus mojega potrpljenja je bil naslednji dan, ob številki 1. Po opravljenih nujnih obiskih, je zdravnik končno prišel, toda v ordinaciji ga je čakal pacient, ki je imel najbrž številko nič. Kako se je znašel notri, ne vem, mogoče je pre-spal tam. Telefon zazvonil, sestra naveličano odgovarja, jaz pa ugotovim, da bom še nekaj časa natihome preklinjal — bil je namreč spet nujen primer.

Kdaj neki bodo prišli na vrsto tisti v čakalnici? Mene je k sreči čez pol ure rešila diagnoza: gripa, s kupom zdravil. Popotovanje od doma do ambulate se je torej končalo in proslavil sem ga s kozarčkom konjaka v bližnji gostilni, za precej milijonov pa se je premaknilo moje mišljenje o dobri zdravstveni zaščiti državljanov.

Tand

Aprilsko kopanje

Bil je petek. Ne bi si mogel misliti, da drži pogovor — petek slab začetek, vendar sem se ta dan prepričal o tem. In to na svojem delovnem mestu.

Po programu je bilo žaganje prizem, ki se običajno začne okrog devete ure. Tega dne pa se je začetek nekoliko zavlekel in ob času dopoldanske malice je bil bazen poln prizem.

Ko so se delavci vračali z malice, je nekomu šinilo v glavo, da bi pokazal svojo spretnost in je hitro zakoračil po sredini prizme na drugo stran bazena. To se mu je posrečilo še dvakrat brez posledic. Da bi vse skupaj imelo obliko tekmovanja, se je ojunčil še drugi. Toda prav na sredi bazena se je prizma zamajala, tekmovalac se je nekaj časa smešno lovil, nazadnje pa čofnil v vodo. Voda sicer

ni bila preveč topla, toda k sreči je bil oblečen.

To namakanje je bilo pobudnik prenekaterih šale tisti dan in še kasneje, obenem pa naj bo poduk ostalim. To pot ni bilo drugih posledic, kakor mokra obleka, lahko pa bi bile posledice tudi hujše.

Primožič

Člani uredniškega odbora:

Mencinger Franc, glavni urednik

Jeglič Silva, tehnični urednik

Banko Stefan, Žitnik Janez, Blažič Henrik, Trojar Andrej

Kaj ste odgovorili

Na vprašanje Kaj je bik videl in kaj namerava, ni bilo dosti odgovorov, kar priča, da ste tudi za tako zvrst dopisovanja ne-zainteresirani, ali pa humor v podjetju sploh ne obstoja. Eno ali drugo ni vzpodbudno.

Nekaj odgovorov:

1. Biku se je sanjalo, da so mu pripeljali črno kozo, pa je planil pokonci: »Kaj jaz, da bi imel črno kozo, kaj takega, — da me takoj cepite, če ne vas nabodem!«

2. Bik je zagledal kup umazane-ga perila in ga namerava oprati.

3. »Bi preskočil zid ustavnih dopolnil, ali bi ga podrli? Za vsako ceno namerava priti do cilja!«

4. Zagledal je 770 članov kolektiva, ki nimajo poguma za prispevke v Glasilu. Ker pa jih predobro pozna, ne namerava ničesar storiti.

REŠITEV POSETNICE:

Rado je v podjetju obratovodja

REŠITEV REBUSA:

Napoleon
Na pol e on

Kronika

**STANJE ZAPOSLENIH KO-
NEC APRILA 1972**

Tovarna BOHINJ	352
»Tomaž Godec«	340
Tovarna BLED	78
Uprava	770
Skupaj	+ 26
Vajenci	

POROČIL:

ŠTROS Stanko

RODILA SE JE:

RIBIČ Dobranu - deklica

	LEGO- REZEC	PODZEMNI HODNICA	STAROGR. KIPAR 12. ST. P. N. ŠTETJEM	PAVLJUC URARJ	DRŽAVNA BLAGAJNA	TELUR	
ANGL. ŠPORTNA IGRA							GORA NA NOTRANJ- SLEM
ZVOCEN ZVENEČ							
SLIKARNA MOBILICA						AMPER	
RIMSKI MUZEJ						PREDUJEM	
4. VOZAL		ALBERT CAMUS 4 IN 1. BAMOBLAG			GRŠKA CRKA EG. BOG SONCA		
VRSTA DETELJE		DOMAČA ŽIVAL		IGR. EVA			
ZIDOVSKO M. IME		ALOJZ DENIC		MIRUJEDI DEL MOTOR			
SLAPSKI V ZDA			SARAJEVO			GOJENJE ZIVINE	JEZERO NA TINSKEM
			SLOV. GLIK FRANCE				
OBOR			DURD PUCAR RIM. BOG LJUBEZNI				
KEMIČNI ELEMENT		ELEKTARA NA DRAM			GLAVNI ŠTEVNIK		
					RIM. BOGI- NJA JEZE		
IME ŽENA CHAPLINA		GEŠTAVIL KUSAR ŠTEFAN	M. IME				
			MEDMET ŠMEHA				
TQNA	TAVČAR	ZADNJA CRKA ABEO	PLACILO ZASLUŽEN				
		DUSIK					
MESTEČE NA NORVEŠK			DOLGO- REPA PAPIGA			ITALIJA	